

Čj. UOOU-03988/20-54

ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů jako odvolací orgán příslušný podle § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodl podle ustanovení § 152 odst. 6 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, takto:

Rozklad obviněné, společnosti XXXXXX, se sídlem Lidická XXXXXX, IČO: XXXXXX, proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-03988/20-48 ze dne 1. února 2022, se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

[1] Správní řízení ve věci podezření z porušení povinností podle čl. 5 odst. 1 písm. a) a čl. 6 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále "nařízení (EU) 2016/679") bylo zahájeno příkazem Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen "Úřad"), který byl obviněné, společnosti XXXXXX, se sídlem XXXXXXX, IČ: XXXXXXX (dále jen "obviněná"), doručen dne 4. února 2021. Podkladem pro jeho vydání byl protokol o kontrole čj. UOOU-02631/20-15 ze dne 7. října 2020 a další spisový materiál pořízený v průběhu kontroly sp. zn. UOOU-02631/20 u obviněné podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), včetně vyřízení námitek proti kontrolním zjištěním předsedou Úřadu čj. UOOU-02631/20-20 ze dne 22. prosince 2020. Proti uvedenému příkazu podala obviněná včas odpor, na jehož základě byl příkaz zrušen a správní řízení pokračovalo.

- [2] Dne 28. dubna 2021 bylo správním orgánem prvního stupně vydáno rozhodnutí, čj. UOOU-03988/20-26, kterým byla obviněná uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 62 odst.1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, neboť porušila některou ze základních zásad pro zpracování osobních údajů podle čl. 5 až 7 nebo 9 nařízení (EU) 2016/679, kterého se jako správce osobních údajů podle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679, dopustila tím, že zaslala podnikající fyzické osobě na adresu jejího sídla písemnou nabídku na zápis do jí vedeného Rejstříku obchodu a firem, když tyto osobní údaje v rozsahu jméno, příjmení, adresa místa podnikání a IČO získala z živnostenského rejstříku a zpracovávala, aniž by jí svědčil některý z právních titulů uvedený v čl. 6 bod 1 nařízení (EU) 2016/679. Za uvedené deliktní jednání jí byla uložena pokuta ve výši 50.000 Kč.
- [3] Proti tomuto rozhodnutí Úřadu podala obviněná včasný rozklad, kterým napadla rozhodnutí v celém rozsahu.
- [4] Rozhodnutím předsedy Úřadu čj. UOOU-03988/20-35 ze dne 14. července 2021 bylo výše uvedené rozhodnutí Úřadu čj. UOOU-03988/20-26 ze dne 28. dubna 2021 zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání. Předseda Úřadu napadenému rozhodnutí vytknul zejména neurčitost popisu skutku a jeho snadnou zaměnitelnost s jinými možnými skutky, dále porušení práva obviněné na vyjádření se k podkladům rozhodnutí, založení rozhodnutí na důkazních prostředcích, které nebyly součástí správního spisu, a nedostatky jeho odůvodnění.
- [5] Správní orgán prvního stupně vložil dne 17. srpna 2021 do spisu 4 stížnosti (čj. UOOU-03988/20-38 až čj. UOOU-03988/20-41) směřující proti obviněné, týkající se zaslání nabídky na zápis do Rejstříku obchodu a živnosti.
- [6] S ohledem na skutkové okolnosti týkající se předmětu stížnosti založené ve spisu pod čj. UOOU-03988/20-38 (stížnost pana XXXXXX) správní orgán prvního stupně zaslal obviněné oznámení o zahájení řízení o přestupku čj. UOOU-03988/20-42 ze dne 17. srpna 2021, které bylo obviněné doručeno dne 26. srpna 2021. Současně správní orgán prvního stupně obviněnou informoval o tom, že o přestupcích bude vedeno společné řízení.
- [7] Správní orgán prvního stupně vydal dne 1. února 2022 rozhodnutí čj. UOOU-3988/20-48 (dále jen "napadené rozhodnutí"), kterým byla obviněná ve společném řízení uznána vinnou ze spáchání přestupků podle § 62 odst.1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb., kterých se jako správce osobních údajů podle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 dopustila tím, že zaslala v blíže nezjištěné době ode dne 7. května 2020 do dne 18. května 2020 podnikající fyzické osobě panu XXXXXXX na adresu sídla na ul. XXXXXXX, IČO: XXXXXXX, a v blíže nezjištěné době ode dne 30. srpna 2018 do dne 5. září 2018 podnikající fyzické osobě panu XXXXXXX na adresu jeho sídla na ul. XXXXXXX, IČO: XXXXXXX, písemnou nabídku na zápis do jí vedeného Rejstříku obchodu a živnosti, která obsahovala jejich osobní údaje v rozsahu jméno, příjmení, adresa místa podnikání a IČO, které získala z živnostenského rejstříku a takto zpracovávala, aniž by pro takové zpracování osobních údajů měla právní titul podle čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679. Za uvedené deliktní jednání jí byla uložena pokuta ve výši 70.000 Kč. Současně jí byla podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, uložena povinnost nahradit náklady přestupkového řízení ve výši 1.000 Kč.
- [8] Proti výše uvedenému rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podala obviněná dne 25. února 2022 rozklad, kterým rozhodnutí napadla v celém rozsahu.

II. Obsah rozkladu

- [9] V rozkladu obviněná sdělila, že napadené rozhodnutí považuje za nepřezkoumatelné. Podle § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb. platí, že se správce dopustí přestupku tím, že poruší některou ze základních zásad pro zpracování osobních údajů podle čl. 5 až 7 nebo 9 nařízení (EU) 2016/679. K tomu obviněná uvedla, že onu (porušenou) zásadu je třeba nejen určit odkazem na právní normu, ale především pojmenovat, z důvodu přezkoumatelnosti, aby nemohlo dojít k záměně. Úřad podle obviněné pouze stroze konstatuje, že obviněná porušila zásadu v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, nicméně již neurčil jakou. V návaznosti na to pak uvádí, že se správní orgán prvního stupně zabýval tím, zda jednání obviněné nemohlo být založeno na některém z právních titulů podle čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679. Obviněná však poukazuje na to, že zásada a právní titul jsou odlišném pojmy.
- [10] Dále obviněná opětovně uvedla, že se skutku uvedeného ve výroku I. a II. napadeného rozhodnutí nedopustila, jelikož nezpracovávala ani jiným způsobem neevidovala údaje stěžovatele, avšak správní orgán prvního stupně vzal za prokázané, že dopis stěžovateli zaslala, a to na základě stížnosti stěžovatele a kopie údajného dopisu obviněné předloženého stěžovatelem. Na podporu nepřímých důkazů, které mají tvořit ucelený logicky provázaný důkazní řetězec si podle obviněné správní orgán prvního stupně obstaral důkazy, jež jsou v napadeném rozhodnutí uvedeny pod čísly 3-9, přičemž např. důkazy č. 7 a 8 (článek ze dne 28. listopadu 2018 "Podvodníci vytahují podnikatelům z kapes miliony, za falešné registrace firem i ochranných známek BusinessInfo.cz" a článek ze dne 2. srpna 2011 "Katalogové firmy útočí neustále. Terčem zůstávají začínající podnikatelé Podnikatel.cz") mají údajně zachycovat jednání obviněné, avšak obviněná není ve zmíněných článcích nikde uvedena. Obviněná tak má za prokázané, že správní orgán prvního stupně jedná nezákonně, neboť si tendenčně vyhledává důkazy v její neprospěch.
- [11] Ohledně uložené sankce obviněná uvedla, že tato je v příkrém rozporu s čl. 83 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, jelikož ukládání správních pokut má být v každém jednotlivém případě účinné, přiměřené a odrazující. Jelikož je obviněná v likvidaci, jakákoli pokuta je podle jejího názoru bez účinku a bez odrazujícího efektu pro futuro. Nadto obviněná považuje výši uložené sankce za nepřiměřenou, neboť mělo dojít k jednorázovému zpracování údajů v rozsahu jméno, příjmení, adresa podnikání a IČO, které jsou veřejně dostupné, přičemž žádné z dotčených osob nebyla způsobena škoda. Obviněná dále uvedla, že podle správního orgánu prvního stupně jde z povahy věci v případě porušení čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 o vysokou míru typové závažnosti, nicméně obviněná se nedozvěděla, co je onou vysokou mírou typové závažnosti. Zároveň správní orgán prvního stupně směšuje povahu a závažnost. Podle obviněné je tak uložená sankce nepřezkoumatelná.
- [12] Závěrem obviněná uvedla, že předmětné správní řízení je jedinou komplikací v řádném průběhu likvidace obviněné, proto i z tohoto důvodu pevně věří, že odvolací orgán rozkladu plně vyhoví a napadené rozhodnutí zruší.

III. Posouzení orgánem druhého stupně

[13] Na základě rozkladu podaného obviněnou odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu včetně procesu, který předcházel jeho vydání.

- [14] Nejprve se odvolací orgán zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. Nepřezkoumatelností se podle konstantní judikatury správních soudů a podle doktríny chápe taková vada správního rozhodnutí, která je charakterizována jako nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. prosince 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75 uvedl, že (právní věta) "za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody." Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. února 2008, čj. 7 Afs 212/2006-76 pak nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Tato kritéria lze pak vztáhnout i na posuzování nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí.
- [15] Podle § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb. se správce dopustí přestupku tím, že poruší některou ze základních zásad pro zpracování osobních údajů podle čl. 5 až 7 nebo 9 nařízení (EU) 2016/679. Správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí konstatoval, že obviněná svým jednáním porušila čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, přičemž (na str. 15) uvedl, že porušení povinnosti podle čl. 6 odst. 1 zmíněného nařízení "spočívá v porušení základní zásady zpracování osobních údajů, tj. zásady zákonnosti". V napadeném rozhodnutí je tedy výslovně uvedeno, jaká zásada byla porušena. Odvolací orgán má za to, že případná absence slovního označení (že se jedná o zásadu zákonnosti), by neměla vzbuzovat žádnou pochybnost, o jakou zásadu se jedná. Uvedený čl. 6 nařízení (EU) 2016/679, nazvaný "Zákonnost zpracování", je zařazený v kapitole II nařízení (EU) 2016/679, která nese titulek "Zásady". Systematickým výkladem lze tedy dojít k závěru, že porušenou zásadou je zásada zákonnosti zpracování. Odvolací orgán nerozporuje obviněnou nastíněný rozdíl mezi zásadou a právním titulem. Jedním z hlavních projevů zásady zákonnosti je, že správce může osobní údaje zpracovávat pouze v případě, že k tomu má alespoň jeden z právních titulů, které jsou stanoveny v čl. 6 odst. 1 písm. a) až f) nařízení (EU) 2016/679. Odvolací orgán tak neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným.
- [16] K argumentu obviněné, že se skutků uvedených ve výroku I. a II. nedopustila, a že Úřad tendenčně vyhledává důkazy v její neprospěch, odvolací orgán uvádí, že Úřad obdržel vedle stížností pana XXXXXX a pana XXXXXXX další tři stížnosti (čj. UOOU-03988/20-39 až čj. UOOU-03988/20-41). Správní orgán prvního stupně se podle odvolacího orgánu detailně zabýval obsahem i formou dopisů (návrh na zápis do Rejstříku obchodu a živnosti), které byly ke stížnostem přiloženy a dospěl k závěru, že původce předmětných dopisů je jedna a tatáž osoba. S odkazem na internetové články pojednávající o tom, že obviněná dlouhodobě zasílala listinné návrhy na zápis do Rejstříku obchodu a živnosti podnikatelským subjektům ve velmi krátké době po jejich zápisu do živnostenského rejstříku, dospěl správní orgán prvního stupně k závěru, že zasílání předmětných dopisů je běžnou, dokonce charakteristickou obchodní praktikou obviněné. Veškeré internetové články, které jsou jako důkaz založeny ve správním spise, výslovně zmiňují společnost XXXXXXX, tj. obviněnou. V obviněnou zmíněném článku ze

dne 28. listopadu 2018 "Podvodníci vytahují podnikatelům z kapes miliony, za falešné registrace firem i ochranných známek – BusinessInfo.cz" je uvedeno, že "[f]irmám chodí také dopisy od společností Informatik či Firmdata, které požadují peníze za zápis do Rejstříku obchodu a živnosti. Složenky podnikatelům chodí krátce poté, co zaregistrovali svoji novou firmu". V článku ze dne 2. srpna 2011 "Katalogové firmy útočí neustále. Terčem zůstávají začínající podnikatelé - Podnikatel.cz" je pak uvedeno, že "firmy XXXXXX /.../ se do povědomí podnikatelské veřejnosti zapsaly tím, že začínajícím firmám a živnostníkům zaslaly dopis, ve kterém jim nabídly zařazení do jejich registru firem – Rejstříku obchodu a živnosti".

[17] Správní orgán prvního stupně podle odvolacího orgánu velmi pečlivě vyhodnotil veškeré důkazy a detailně se zabýval i obhajobou obviněné, přičemž dospěl k závěru, že obviněná spáchala výše uvedené přestupky. Se závěry správního orgánu prvního stupně uvedenými v odůvodnění napadeného rozhodnutí se odvolací orgán plně ztotožňuje. Obviněná v rámci rozkladu neuvádí žádné argumenty, ze kterých by bylo možné usoudit, z jakého důvodu se závěrem správního orgánu prvního stupně nesouhlasí, pouze stroze konstatuje, že osobní údaje stěžovatelů nezpracovávala. Správní orgán prvního stupně podle odvolacího orgánu postupoval v souladu se zásadou materiální pravdy (§ 3 správního řádu), neboť obstaral dostatečné podklady rozhodnutí, aby byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Sama obviněná v řízení netvrdila skutečnosti, o nichž by bylo možné vyhledat důkazní prostředky, ani žádné takové skutečnosti v průběhu řízení nevyšly najevo. Obviněná na svou obhajobu uváděla pouze domněnky založené na spekulativním základě, u nichž je v podstatě nemožné vyhledat jakékoli důkazní prostředky, přičemž její tvrzení byla vnitřně rozporná. Odvolací orgán tedy nesdílí názor obviněné, že správní orgán prvního stupně tendenčně vyhledával důkazy v její neprospěch.

[18] K námitce obviněné, že výrok o uloženém správním trestu je nepřezkoumatelný, odvolací orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 As 51/2007-68 ze dne 27. března 2008, podle něhož "rekapitulace skutkových zjištění, na kterou navazuje pouhé konstatování zákonných kritérií pro uložení pokuty, aniž by bylo zřejmé, zda a jakým způsobem byla zákonná kritéria pro uložení pokuty hodnocena, je zcela nedostatečné. Úvaha správního orgánu musí vést k hodnocení individuální povahy protiprávního jednání, přičemž zvažované okolnosti je třeba rozlišovat na přitěžující a polehčující a vždy je posuzovat z hlediska konkrétního dopadu na daný případ. Uvede-li správní orgán pouze tolik, že k nějakému aspektu přihlédl, aniž by sdělil, jakou hodnotu, byť abstraktně vyjádřenou, tomuto aspektu přiřadil, stává se takové tvrzení do značné míry neurčitým, a v důsledku toho i nepřezkoumatelným". Správní orgán prvního stupně uloženou pokutu, včetně její výše, odůvodnil na čtyřech stranách napadeného rozhodnutí, přičemž podle odvolacího orgánu zohlednil a dostatečně odůvodnil veškeré relevantní okolnosti podle čl. 83 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679. S výší uložené pokuty i s jejím odůvodněním se odvolací orgán zcela ztotožňuje.

[19] Nepřezkoumatelnost výroku o správním trestu obviněná spatřuje v tom, že z napadeného rozhodnutí není zřejmé, co se rozumí vysokou mírou typové závažnosti, a současně v tom, že správní orgán prvního stupně směšuje povahu a závažnost činu. Správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí (na str. 15) k povaze porušení povinnosti podle čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 uvedl, že tato spočívá v porušení základní zásady zpracování osobních údajů, tedy zákonnosti zpracování. Dále pak uvedl, že porušení uvedené zásady je třeba hodnotit jako porušení povinnosti, které vykazuje vysokou míru typové závažnosti. Správní orgán prvního stupně sice zhodnotil povahu a závažnost porušení

povinnosti podle čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 v jednom souvětí, avšak nic nenasvědčuje tomu, že by povahu a závažnost jakkoli směšoval. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku čj. 1 As 289/2021-43 ze dne 29. dubna 2022 konstatoval, že "skutková podstata deliktu je založena vždy toliko na vymezení typové závažnosti jednání a jí odpovídá horní hranice pokuty jako vyjádření skutečně nejzávažnějšího možného porušení právem chráněného zájmu". V odůvodnění napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně uvedl, že za porušení základní zásady zpracování lze podle čl. 83 odst. 5 písm. a) nařízení (EU) 2016/679 uložit správní pokuty až do výše 20.000.000 EUR, nebo jedná-li se o podnik, až do výše 4 % celkového ročního obratu celosvětově za předchozí finanční rok, podle toho, která hodnota je vyšší. Jelikož za porušení zásady zákonnosti lze v souladu s nařízením (EU) 2016/679 uložit nejvyšší možnou horní hranici pokuty, správní orgán prvního stupně zcela správně dovodil vysokou míru typové závažnosti jednání, tj. společenské škodlivosti. Na základě výše uvedeného nepovažuje odvolací orgán výrok o uložené sankci za nepřezkoumatelný. Výši uložené pokuty považuje odvolací orgán za přiměřenou. Obviněná sice zpracovávala údaje, které jsou veřejně dostupné v živnostenském rejstříku, nicméně ani tato data nelze libovolně zpracovávat bez jakéhokoli právního titulu. Skutečnost, že dotčeným osobám nebyla způsobena škoda, správní orgán prvního stupně posoudil jako skutečnost působící ve prospěch obviněné.

[20] Odvolací orgán rovněž nepřisvědčil argumentu obviněné, že v důsledku její likvidace je uložený správní trest neúčinný a bez odrazujícího efektu. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku čj. 6 As 68/2017-53 ze dne 7. června 2017 (bod 25) konstatoval, že "judikatura správních soudů zpravidla připisuje správním sankcím preventivní a represivní funkci". Z citovaného rozsudku dále vyplývá, že represivní funkce představuje "trest" v původním slova smyslu, tedy ryze negativní následek protiprávního jednání, který v tomto případě spočívá v zásahu do majetkové sféry pachatele. Preventivní funkce zahrnuje jednak v odrazení pachatele od dalšího porušování právních norem v budoucnu, ale též výstrahu ostatním osobám, že vytýkané protiprávní jednání není ze strany státu tolerováno. Obviněné uložený trest sice pravděpodobně bude do jisté míry postrádat individuální preventivní funkci, i když podle § 170 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, rozhodnutí o dobrovolném zrušení právnické osoby s likvidací není rozhodnutím nezvratným, a nemusí tedy nutně dojít k zániku právnické osoby. Skutečnost, že obviněná společnost sama dobrovolně vstoupila do likvidace, tak podle odvolacího orgánu není důvodem pro snížení pokuty či upuštění od uložení trestu za spáchaný přestupek, jelikož by se tímto způsobem společnosti mohly vyhnout postihu za porušení právních povinností. Oznámení o zahájení kontroly obsahující výzvu k zodpovězení konkrétních otázek týkajících se zpracování osobních údajů bylo obviněné doručeno 10. srpna 2020 a dne 2. září 2020 byla obviněná na základě rozhodnutí valné hromady zrušena s likvidací. Vstup obviněné do likvidace by tak mohl být čistě účelový. Generální preventivní funkce a represivní funkce trestu však je podle odvolacího orgánu zachována.

- [21] Argument obviněné, že správní řízení vedené Úřadem je jedinou komplikací v řádném průběhu její likvidace, považuje odvolací orgán za irelevantní, jelikož skutečnost, že je společnost v likvidaci není sama o sobě důvodem k tomu, aby správní orgán vydané rozhodnutí zrušil.
- [22] Ze všech výše uvedených důvodů proto odvolací orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí podle ustanovení § 152 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze podat rozklad.

Praha 8. července 2022

Mgr. Jiří Kaucký předseda (podepsáno elektronicky)